

■ ΙΕΡΟΚΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Συνέχεια από τη σελίδα 19

να στήσουμε μια θεατρική δουλειά. Στήσαμε μια παραθεατρική δουλειά, τους «ΑΓΑΜΟΙ ΘΥΤΑΙ», η οποία ορθοπόδησε, αλλά θεατρικά δεν μπορέσαμε να κάνουμε τίποτε. Ή, μουσικά; Η πόλη πριν από μια εικοσαετία ήταν στην πανελλήνια πρωτοπορία. Που είναι αυτό τώρα; Που είναι ένα απέραντο τσιφτετελάδικο; Όχι ότι είναι κακό το τσιφτετέλι και τα μπουζούκια. Ωραία είναι, αλλά όχι μόνο αυτά.

Τι σας σταμάτησε λοιπόν, αυτή τη 15ετία στη Θεσσαλονίκη, που προσπαθούσατε να φτιάξετε κάτι; Θέλατε, προσπαθήσατε, δουλέψατε για αυτό τόσο καιρό... Γιατί νιώθει ηττημένος;

Νιώθω ηττημένος γιατί δεν μπορέσαμε να στήσουμε μια δουλειά που να μπορέσει να προσελκύσει τους θεατές, ώστε οι θεατές να τη στηρίξουν. Στους Άγαμους Θύτες συνέβη αυτό. Στο θέατρο δεν μπορέσαμε να το κάνουμε. Δεν υπήρχε ποτέ μια δουλειά ολοκληρωμένη, ένα δικό μας «σύστημα» εδώ στη Θεσσαλονίκη, που να είναι αυτοτροφοδοτούμενο...

Όταν γίνεται μια συζήτηση γύρω από τη Θεσσαλονίκη, ακούς ολόένα και περισσότερους να λένε, ότι μόνο αν τα γκρεμίσουμε όλα και τα ξαναφτιάξουμε, υπάρχει περίπτωση να βελτιωθεί η εικόνα. Έχεις να προτείνεις πιο ήπια λύση;

Πριν φτάσουμε στις μπουλντόζες, ας διαχειριστούμε τα πράγματα από την αρχή. Ας καταλάβουμε τι μας παίζουν πίσω από την πλάτη μας, το κρυφτούλι για τα μικροσυμφέροντά τους. Θα μου πεις αυτά είναι λίγο ρομαντικά ή επαναστατικά, ακούγονται λίγο ανόητα. Ε, νομίζω ότι όποτε έχει γίνει κάτι σοβαρό σε αυτόν τον μάταιο κόσμο, από κάτι τέτοιους περιέργους τύπους έγινε. Εμείς πάντως θα τους ακολουθήσουμε.

Ναι, αλλά όπως είπες νωρίτερα, αυτοί απέχουν από την πολιτική. Μήπως εσύ, που γνωρίζεις την κατάσταση τόσο καλά, πρέπει να βάλεις υποψηφιότητα;

Εγώ δεν νομίζω ότι μπορώ να κάνω αυτή τη δουλειά. Μπορώ να στηρίξω κάποιον με όσες δυνάμεις έχω, αλλά θέλει έναν ηγέτη. Αν πίστευα σε αυτή τη φάση της ζωής μου ότι μπορώ να το κάνω... Θέλει έναν άνθρωπο που να έχει χρόνο να αφιερώσει. Όχι ότι πρέπει να αφήσουμε τη δουλειά μας για να ασχοληθούμε, απλώς εκείνο το μισάωρο το ρημάδι την ημέρα ή την εβδομάδα, αν έχω άποψη για τα πράγματα φτάνει και όταν χρειαστεί να πιέσω, θα πιέσω έτσι. Ενεργός πολίτης δηλαδή.

Δηλαδή, να ξεκινήσουμε το «κίνημα των 30 λεπτών»;

Δεν είναι θέμα κινήματος του μισάωρου. Είναι το ενεργό πολίτευμα. Πες, «ρε φίλε, τι γίνεται εδώ, πώς το κάνουμε, τι θέλεις; Να γίνουμε Αθήνα»; Εμείς, όλα αυτά τα χρόνια, αυτό διεκδικούμε μου φαίνεται. Να γίνουμε μικρογραφία της Αθήνας. Μια πόλη προβληματική δηλαδή. Αυτό είναι το πρόβλημα της Θεσσαλονίκης.

Και πώς μπορούμε να διώξουμε αυτό το απωθημένο από μέσα μας;

Να φύγει η μπαγιατίλα μας (γελάει). Δεν πρέπει; Δεν έχουμε δομές, δεν έχουμε κοινωνικό έλεγχο.

Εδώ έχουμε φτάσει σε ένα επίπεδο που πάει ο άλλος μπροστά και θα τον τραβάνε από το μανίκι να πάει πίσω. Έλεος.

Θα το ξέρεις το γνωστό τραγουδάκι της Αλεξίου, «Μία είναι η ουσία, δεν υπάρχει αθανασία». Τελικά, επειδή σήμερα είμαστε και αύριο δεν είμαστε, δεν μας νοιάζει τι θα αφήσουμε στους επόμενους;

Βέβαια. Έχουμε μια μοιρολατρία και δεν θέλουμε να θυσιάσουμε τίποτα. Άσε που είμαστε όλοι έξυπνοι. Στα καφενεία όλοι έχουμε άποψη. Όμως, πριν μιλήσουμε για τους άλλους, πρέπει να κοιτάζουμε τον εαυτό μας.

Μας λείπει ο «οίστρος» μάλλον...

Δεν έχουμε τίποτα. Μόνο εξωτερικός κίνδυνος, ομόνοια, φιλότιμο, «θα μας κάνουμε κανένα ντου οι άλλοι», μόνο τότε κατεβαίνουμε με τα λάβαρα.

Επειδή όλα αυτά έχουν να κάνουμε την παιδεία αν μπορούσες να προσθέσεις ένα μάθημα στο πρόγραμμα των σχολείων, ποιο θα ήταν αυτό;

Δεν νομίζω ότι είναι απλά θέμα μαθήματος. Το μόνο πράγμα που θα έπρεπε να γκρεμίσουμε και να φτιάξουμε από την αρχή είναι τα σχολεία μας. Και εξωτερικά, αλλά και σαν δομή, μαθήματα και αντίληψη. Στην Ελλάδα οι μαθητές αποστηθίζουν και δεν μαθαίνουν τίποτα.

Είμαστε οι πιο κουρασμένοι μαθητές στην Ευρώπης και ταυτόχρονα οι άνθρωποι με τις μικρότερες γνώσεις και τη χαμηλότερη παραγωγικότητα. Πώς γίνεται αυτό; Κανένας δεν αποφάσισε ότι κάτι πρέπει να μάθουμε σε αυτή τη χώρα; Πώς να ζούμε με τους άλλους και πώς να δημιουργούμε.

Θα χρειαζόταν ένα μάθημα αρμονικής συνύπαρξης και κοινωνικής ευαισθητοποίησης. Ένα μάθημα «μάθε να οδηγείς», αμέσως μετά την προπαίδεια και τον πολλαπλασιασμό. «Μάθε να συνυπάρχεις με τον διπλανό σου», «μάθε να τον φροντίζεις και να τον χαιρετάς» και μετά θα δούμε. Εδώ, κοντεύουμε να σκοτωθούμε στις πόλεις. Τα αυτοκίνητα είναι κινούμενες βόμβες. Όλοι εναντίον όλων, καμικάζι αυτοκτονίας. Η ελληνική «Αλ Κάιντα»...

Εδώ στη Θεσσαλονίκη, τα αυτοκίνητα δεν κουνιούνται καν πια, οπότε δεν υπάρχει τέτοιο πρόβλημα...

Ε ναι, άμα δεν κουνιέσαι καθόλου, πώς να τρακάρεις (γελάει); Είναι ωραία στη Θεσσαλονίκη.

Υπάρχει κάποια περιοχή της Θεσσαλονίκης που την αγαπάς και τη νοσταλγείς τώρα που είσαι στην Αθήνα;

Ναι, το κέντρο της πόλης. Το κέντρο είναι ωραίο χωρίς αυτοκίνητο, όταν είσαι με τα πόδια και είσαι ελεύθερος να πας όπου θέλεις. Μου αρέσουν οι δρόμοι της πόλης το βράδυ, που τις καθημερινές είναι ερημικοί, να κάνω περιπάτους, να είμαι με τους φίλους μου και να κουβεντιάζω κάνοντας βόλτα, από την παραλία μέχρι την Εγνατία και σε όλους τους κάθετους δρόμους, αργά, χειμώνα-καλοκαίρι. Αυτό μου λείπει περισσότερο από τη γεωγραφία της πόλης.

Αυτές τις ημέρες με τις κινητοποιήσεις για την παιδεία, ακούσαμε στα τηλεοπτικά παράθυρα παιδιά 20-21 χρονών, φοιτητές, να μιλάνε άπαιστα τη γλώσσα των πολιτικών ...

Δεν υπάρχει πολιτική σκέψη στην ουσία. Υπάρχει ένας λόγος μη πολιτικός, απλώς διεκπεραιωτικός

δηλαδή, σημειολογικά κενός, που χρησιμοποιεί συνθήματα και φράσεις των πολιτικών. Δεν μπαίνουν δηλαδή στην ουσία του πράγματος. Και πολλές φορές, παρόλο που οι τοποθετήσεις είναι από την αριστερά είναι άκρως συντηρητικές.

Τα παιδιά αυτά μπορεί απλά να είναι στις πολιτικές οργανώσεις των μεγάλων κομμάτων, που μπορεί να τους έχουν εκθρέψει με αυτόν τον τρόπο. Ποιος θα παράγει πολιτική σκέψη; Προχωρημένη πολιτική σκέψη, που να έχει σχέση με το σήμερα.

Δεν βλέπω έξοδο από το τούνελ...

Γιατί, ποιος βλέπει (γελάει); Ο Θεός της Ελλάδας είναι μεγάλος και θα βρούμε τη λύση την τελευταία στιγμή... Δεν γίνεται έτσι. Όταν μας φέρουν στο αδιέξοδο, μπορεί να πονάει περισσότερο, αλλά θα αναγκαστούμε να πάρουμε άλλες αποφάσεις.

Το περιοδικό απευθύνεται σε μηχανικούς. Έχεις να τους πεις κάτι;

Ας αναλογιστούν ως κλάδος (όχι μόνο αυτοί, αλλά και οι καθηγητές) πως, αν σε ότι αφορά την πόλη μας, αισθητικά, χωροταξικά κτλ, δεν είχαν αυτή την ελληνική νοοτροπία «έλα μωρέ, εγώ θα το σώσω;» και ήταν πιο αυστηροί, θα είχαμε άλλες πόλεις τώρα.

Βέβαια και στον κλάδο μου θα μπορούσαμε να πούμε ότι αν ηθοποιοί ήταν αλλιώς, θα είχαμε άλλο θέατρο τώρα, αλλά στους μηχανικούς είναι πιο ορατό. Δηλαδή, δεν υπήρχαν αρχιτέκτονες και πολεοδόμοι, όταν γίνονταν αυτές οι ρημάδες οι πόλεις; Είναι περήφανοι για την Κασσάνδρου; Κάποια στιγμή πρέπει να κάνουμε ένα ομαδικό χαρακίρι. Έχω πάρα πολλούς φίλους μηχανικούς, οι οποίοι είναι εξαιρετικοί άνθρωποι και θα μου πουν λες ανοησίες τώρα. Αλλά δεν είναι και αυτό μια πλευρά της αλήθειας;

Αν ετοιμάζεις μια παράσταση για τη Θεσσαλονίκη, ποιους ήρωες θα χρησιμοποιούσες και τι τίτλο θα της έδινες;

Αυτό θέλει πολύ σκέψη. Μπορείς να μιλήσεις για πιο ενιαία προβλήματα. Για τον ίδιο τον άνθρωπο, ο οποίος νομίζω ότι δεν θα πάψει ποτέ να είναι άνθρωπος. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι όρια. Από ένα όριο και πέρα, το να μην υπάρχει έλεγχος και μέτρο, σημαίνει ότι χάνουμε το παιχνίδι.

Τώρα είμαστε στο όριο, που λέμε για τα προτερήματά μας, αυτά που προτείνουμε πχ, έναντι των Γερμανών, που είναι πολύ οργανωμένοι. Το προτερήματά μας είναι ότι είμαστε ένας πολύ χαλαρός, δημοκρατικός, αναρχικός λαός και αυτό είναι πολύ ωραίο. Όταν, όμως, αρχίζουμε και τρώμε τις σάρκες μας και να σκοτωνόμαστε, γιατί είμαστε πολύ ελεύθεροι όλοι, γίνεται μειονέκτημα. Αν μπορούσα να κάνω ένα έργο για αυτό, θα ήμουν ευτυχής. Πού είναι το όριο;

Αλεξάνδρα Γούτα

Όταν το 'Ο' έγινε 'Το'

Ο γνωστός σε όλους μας δαίμονας του τυπογραφείου, ξανακτύπησε, μεταμορφώνοντας αυτή τη φορά τον άνθρωπο σε πράγμα. Το λάθος έγινε στο τεύχος 314 του Τεχνογραφήματος, στη συνέντευξη του σκηνοθέτη Δημήτρη Καραθανάση, όπου στον τίτλο Ο "homoΠολις", ξεγλήστρησε και γράφηκε Το "homoΠόλις" ■